

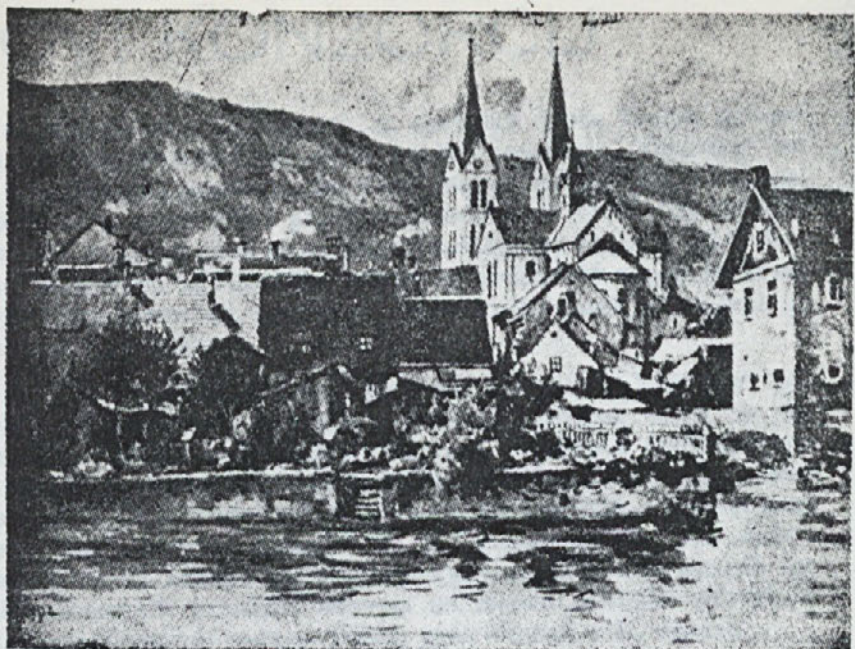
**GLASILO DOMOBRANCEV
IN PRVIH
PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV**

LETO IX. 1958

ŠTEV. 10

Interés General Concesión 4848

KOČEVJE — ječe in „visoko sodišče“ borcem Turjaka, Grčaric in Osolnika
pred pokoljem v Jelendolu in Mozlju

Za tiskovni sklad je darovala Marija Martinčič 25.— pesov.

NOVI KONZORCIJ

Že mnogo pred smrtjo pok. g. svetnika Karla Škulja, ustanovitelja glasila je bila želja, da se razširi konzorcij „Vestnika“ ter da s tem resnično preide glasilo v last borcev, katerih idejo zastopa. Ta želja se je uresničila s popolnim pristankom prvotnega lastnika in dne 19. avgusta 1958 so se sestali zastopniki Zveze v USA, društva v Argentini in dosedanji odbor ter ustanovili v popolnem soglasju novi konzorcij, katerega vsakokratni člani so voljeni po ustavnem pravilniku.

Ker je bil vseskozi eden osnovnih namenov „Vestnika“ poiskati in združiti vse slovenske protikomunistične borce ter jih povezati v močno organizacijo zdravega idealizma svobodnjakov ter nenehen odločen protest tiraniji naše domovine, smo s tem dnevem protikomunistični borci po naših zastopnikih v novem konzorciju dali uradno priznanje, da je to naše glasilo res „naše“, katero bo izraz našega hotenja, upanje trpečih in klic zasutih ust naših nesmrtnih junakov, obenem pa izrazili globoko zahvalo v hvaležnem spominu ustanovitelju, pok. svetniku K. Škulju.

Soborci! Združimo se ob tem glasilu, ki je naša vez preko vseh kontinentov, naš zvesti prijatelj v naši borbi in košček domovine na tujih cestah.

Vse in vsakega mora najti „Vestnik“. Vse, ki so dobre volje, hvaležni spominu naših junakov, vsakega, ki je željan svobode naši zaslužjeni domovini.

Na nas pa je, kakšno bo to naše glasilo. Naše stremljenje mora biti, da doseže čim višjo stopnjo literarne ravni, zgodovinske točnosti in realnega podajanja. Temu primerna mora biti tehnična ureditev in oprema; da bo vsak našel sebe, junaško preteklost v velikem času prevar in krivic, odločnost koraka v zmedi sodobnega babilona in jasnost cilja dnevom naproti.

Zato pa je potrebno, da sodelujemo vsi, prav vsi, vsak po svojih močeh, kakorkoli, vendar sodelovati moramo vsi. Če ne drugo, pošlji uredništvu vsaj svoje misli in upoštevano bo tvoje mnenje.

Le tako bo „Vestnik“ res enoten izraz našega hotenja, graniten temelj zgodovini o nepotvorjeni resnici, odločen borec proti komunistični tiraniji in luč upanja zaslužjeni domovini.

Krvaveče rane na slovenskem narodnem telesu zadane po komunizmu še niso zaceljene, brazgotine pa se bodo poznale vedno, Matere še vedno žive in vzdihujejo za pobitimi sinovi, sirote in vdove po možeh, protikomunističnih borcih so še vedno deležne šikanj in zapostavljanja ter napadov in kjer mogoče preganjanj od rdečih gospodarjev v sedanji zaslužjeni domovini. Rdeča propaganda ne počiva in se v prvi vrsti trudi, da stori vse, da se zabiše vsaka sled nihovih zločinov, vsaka sled za onimi, pred katerimi so nekoč imeli toliko strahu in zaradi katerih je njih revolucija bila zapisana propadu, da jim ni prišel na pomoč poleg gospodarjev iz Moskve še zapadni demokrat. Jedro protikomunistične vojske — cvet naroda so uničili, vendar se niso še zadovoljili s tem. Trudijo se na vse načine, da popolnoma udušijo tudi glasove onih borcev, katerim je uspelo ohraniti si svoja življenja in oditi v svobodni svet. Trudijo se, da umažejo, sramote in če le mogoče uničijo vse, kar se je nekdanj borilo proti njim. To nam dokazujejo procesi, ki so se in se še vrše proti našim borcem. Ne pozabimo procesa, ki se je vršil lansko jesen v Novem mestu in kjer sta po tolikih letih bila dva bivša protikomunistična borca obsojena na dolga leta ječe. Ne pozabimo napadov, ki jih vrše proti poedincem v svobodnem svetu. Kdor ne more verjeti in bi hotel zanikati, da je temu tako navedemo samo tale primer:

Pred meseci je komunistično glasilo v Ljubljani „Slovenski poročevalec“ prineslo drzen napad na bivšega protikomunističnega borca F. S. Med drugim ga obdolžuje in direktno obtožuje, da je kriv smrti nekega ameriškega pilota, ki je novembra meseca 1944 odskočil v ljubljanski okolici iz svojega gorečega avijona. Tega borca komunistično glasilo titulira z morilcem in skuša dokazati, da so vsi protikomunistični borci bili enaki in da so morili zavezniške, anglo-ameriške pilote, ki so bili prisiljeni odskočiti nad našo domovino. Njih propaganda ve povedati še več, aktivisti v rojstnem kraju F. S. že govore, da so ameriške oblasti zaprle imenovanega in mu zaplenile vso imovino. Namen je popolnoma jasen, pripraviti javno mnenje do tega, da bo verjelo njihovi propagandi in obenem dokazati, da je vsa slovenska protikomunistična vojska bila sovražna demokratskim silam sveta. Da bi uspeh njihove propagande bil čim uspešnejši, so jim rdeči agentje v USA takoj priskočili na pomoč in enako nesramno napadli imenovanega borca v glasilu, ki izhaja v Chicagu, v „Prosveti“. Chicaška „Prosveta“ neusmiljeno blati bivšega borca v svoji izdaji od 21. 7. 1958.

Resnica je sledeča: F. S. bivši borec, ki danes živi s svojo družino v Združenih državah je omenjenega dne novembra 1944 videl, kako je pri akciji ameriškega letalstva nad Zalogom pri Ljubljani, eden od avijonov bil zadet po nemški protiletalski obrambi in pilot je s padalom odskočil iz gorečega avijona. F. S. je zasledoval padajočega pilota, ga našel in odvedel na svoj dom in mu nudil prvo pomoč. Pilot Maurice Brash je bil močno ožgan opečen in je nujno rabil zdravniško pomoč. Borec F. S. se je tudi za to pobrigal, obvestil je svojo enoto o zadevi in skupaj z ostalimi borci uspel, da je bil pilot prepeljan tajno v bolnišnico, kjer sta ga zdravila dva naša zdravnika. Čim je pilot okreval je bil poslan na Notranjsko v eno od četniških enot, ki se je tam nahajala. S četniki je bil imenovani do zgodnje pomladi leta 1945, takrat pa je skupaj z nekaterimi četniki in še nekaterimi drugimi piloti bil zajet od Nemcev. Četniki, ki so bili zajeti, so bili takoj aretirani, dočim so pilote odvedli v Ljubljano in jih izvanredno dobro tretirali, kajti konec vojne je bil že na vidiku. Danes se omenjeni pilot nahaja živ in zdrav v Muskegan Michigan. Pilot Maurice je v zahvalo za zanimanje in oskrbo, ki jo je bil deležen ob svojem pristanku na slovenskih tleh, večjemu številu bivših borcev izdal garancijska pisma (affidavite), v katerih je tudi omenjeni dogodek potrdil.

F. S., ki je riskiral svoje življenje, da reši pilota, pa je deležen najbolj nesramnih obrekovanj.

Komunistom ni mar, kaj je resnica in kaj je laž, važno jim je to, da so mogli najti trn spodtike in na podlagi tega skušali popolnoma oblatiti bivšega idealista in vnetega protikomunista. Dobro se namreč zavedajo, kako raztreseni so bivši borci po svetu, dobro se tudi zavedajo razdvojenosti v protikomunističnem taboru, dobro zavedajo, da so bivši borci nepovezani in da se isti potaplajo v svoje lastne skrbi in da so postali popolnoma pasivni v borbi proti onim, ki so pomorili njihove najboljše prijatelje, brezkompromisne borce proti rdečemu zlu.

ZSPB poziva in vabi vse bivše borce proti komunizmu brez izjeme, da se priključijo Zvezi, da dokažejo, da še žive in da niso utonili v vsemirju velikega zmaterializiranega sveta. Kot eden moramo stati na mrtvi straži in budno slediti vsaki rdeči nakani in jo že v vsem početku ovreči. Povedati jim moramo jasno in glasno, da se zavedamo, da je v slogu in povezanosti moč, povedati, da naš boj proti komunizmu še ni končan. Le na ta način bomo v stanju zaježiti in ovreči rdečo propagando in načrtno uničevanje vsega, kar je pošteno. Ako ne bi bilo nobenih drugih razlogov, ako ne bi imeli nobenih žrtev iz bivše vojne,

nobenh invalidov in sirot, je že to dejstvo samo dovolj jasen dokaz, da je Zveza slovenskih protikomunističnih borcev ne samo potrebna ali koristna, TEMVEČ NUJNOST! Vojaški nastop proti komunizmu je med vojno bil nujnost in edini izhod proti popolni izkrvavitvi, tako je nujnost tudi danes povezovanje bivših borcev, ohranjanje in poglobljanje medsebojnih prijateljskih vezi. Ti, ki si morda postal malodušen, ako so te vsa razočaranja utopila, premisli, poglobi se sam vase; zajemi ves idealizem, vso požrtvovalnost in trpljenje, ki si ga nekoč delil s svojimi soborci-junaki, na katere si bil tako ponosen in v katerih si popolnoma zaupal. Ne odtuji se soborcu, ki Te kliče in vabi v svojo šredo, kajti želi si Tvojega prijateljstva, želi pokramljati in obuditi spomine na boj in borce s Teboj, ki si bil nekoč del tega. Ne pozabi, da si se nekoč boril proti rdečemu sovragu in kot tak si zapisan od sovraga v uničenje. Zato vstani in skupaj s soborci nadaljuj boj, tam, kjer so ga končali junaki. Morda Ti kdo poreče, kaj pa je potrebna povezava bivših borcev, le komu prinaša kake koristi. Na tako oporekanje vprašaj, kdo in kje je ta človek bil, ki tako govori, povej mu, da so borci bili tisti, ki so branili domove, oni so bili tisti, ki so krvaveli, oni bili tisti, ki so za našo svobodo dali vse, prav vse. Borci so utrli pot v svobodo, ko je rdeča armada podprta od vsega sveta zavzemala našo lepo domovino. V zamejstvu so borci bili tisti, ki so bili preganjani, vračani, iskani kot zločinci. In danes komunistična propaganda napada še dalje prav te borce, kajti le ti so jim bili in so jim še trn v peti. Slovenci v svetu, ako se trudimo, da ohranimo mladi rod pred tem, da utone v vsemirju velikega sveta, naš trud bo zamanj, ako ne bomo najprej sami stali trdno, sami ohranili močno skupnost, ohranili naše svetinje in narodna izročila.

Zveza in v njej vsi borci vabimo vse k naši prijateljski organizaciji, odklanjamo pa vsako sektaštvo, odklanjamo intrige in prepire. Nihče nam ne more odrekati pravice po taki povezavi. Ako smo nekoč ramo ob rami stali na braniku trpeče domovine, imamo tudi danes pravico, da v svobodi ohranjamo povezanost med seboj, ohranjamo to, kar nam je nekoč bilo in mora tudi danes ostati najbolj vzvišeno. Naši sobratje so padli; pometani so bili v skupna grobišča. Mar nimamo torej preživeli vsaj te pravice, da se med seboj poznamo, drug drugemu v potrebi pomagamo in branimo drug drugega proti našim smrtnim sovražnikom — proti komunizmu. Hočemo živeti in naši mladini pokazati, da je naša domovina tako lepa in toliko vredna, da je vredna tudi največje žrtve.

AMNESTIJA

S. P., Kanada

Amnestija!

Kot posmeh v izmozgane, od strahu in groze otrdele obraze mladoletnikov, je iz partizanskih ust prišla ta, tako strašno zlorabljena beseda. Ko so pomorili nad dvanajst tisoč domobrancev, do smrti mučili na tisoče drugih, in so pri življenju ostali samo tisti, ki so imeli srečo, da še niso doplnili osemnajst let, so vrgli v svet besedo kot delo največjega usmiljenja.

Pomilostitev... je šlo od ust do ust. Nihče izmed fantov, ki so še ostali v Zavodih, ji ni prav verjel, nihče se ni upal vprašati, če je resnična. Kaj takega ni nihče pričakoval, prej smrt pod udarcem puškinega kopita. Preveč so jih že odgnali v noč, vrnil se ni nobeden.

Med temi redkimi je bil tudi Ivan. Bil je edini, ki je že lezel v dvajseto leto. To ga je vznemirjalo. Ni si mogel razložiti, kako da so samo njega zgrešili. Vsak dan je moral na zaslihanje, udarcev je dobil več kot zvrhano mero. Dvakrat so ga že nezavestnega privlekli nazaj v sobo. Vse so vedeli o njem. Bal se je udarcev in brc, ne pa smrti, zato je priznal vse, kar so hoteli, da so ga le v miru pustili.

Zadnja dva dni se je vse spremenilo. Nikogar niso klicali na zagovor. Po hodnikih ni bilo več dolgih vrst. Iz kotla je zadišalo po fižolu. Tudi grizljaj kruha sa vsakomur privoščili. Pretepanje se je prenehalo.

Pomilostitev... za vas, krvave zločince! — so partizani vedno glasneje, nekako ponosno govorili; prizvok zavisti jim je silil iz ust.

Tudi Ivan je slišal te besede, a v njih ni mogel najti niti iskre verjetnosti. Vsaj zase ne. Koliko jih je poznal, ki res niso storili drugega kot oblekli domobransko uniformo, pa so jih odvekli in jih ni več. Sam pa je bil oficir, dijak, do katerih so bili komunisti najbolj strupeni. Vse to mu ni dalo miru. Še ponoči, ko se je obračal na trdem, zaprašenem podu, je vedno vstajala ta misel in se gnetla v čudno slutnjo, katere se je bolj bal, kot upal vanjo.

Dan pred velikim šmarhom so jih spet klicali. Ivana so prvega odgnali na dvorišče. Fantje so se drug za drugim postavljali ob zid; iz varnosti, da se naslonijo nanj, če bi se komu stemnilo in bi omahnil. Za njimi so se skozi vrata vsuli rdeči tovariši, menda prav vsi, kar jih je bilo v tem kraju trpljenja.

Nihče se ni ganil. V tem trenutku so vsi pričakovali nekaj velikega, kaj, nato pa niti misliti niso mogli; preveč so bili izčrpani in stopeni. Ko bi jih pričeli streljati, bi bili še najmanj presenečeni.

Nenadoma je iz gruče krvolokov stopil komandant. Tedaj je prvič pogledal fantom v oči. Poznalo se mu je, da se je v gozdu šolal

in izobrazil. Zbiral je besede, da bi se izkazal važnega in mogočnega. Nekako takole je izzvenel njegov govor:

„Največji sin jugoslovanskih narodov, naš ljubljeni maršal Tito, je v imenu ljudstva narodov Jugoslavije pomilostil vse, ki svojih rok niso preveč umazali s krvjo patriotov, partizanov, ali pa začeli in vodili revolucijo proti jugoslovanski narodni vojski. Vsi, katere bom zdaj klical, boste izpuščeni na svobodo. Da boste vedeli, da partizani nismo zločinci, kot ste govorili domobranci in farji. Glejte, da o vsem molčite. Kdor bo govoril proti ljudski oblasti, bo neusmiljeno kaznovan...“

Mešana čustva so spreletela jetnike.

Komandant je izvlekel polo papirja in začel brati imena. Fantje so drug za drugim dobili izpustnice in stopili mimo straže na belo, zaprašeno cesto.

Ivan, ki je bil prej prvi, je ostal do zadnjega. Komunisti so zijali vanj in uživali ob strahu, ki je vedno bolj gledal iz njegovih oči.

Končno je komunist poklical tudi njega. Komaj se je prestopil. S tresočo roko je zgrabil papir, na katerem je bilo napisano, da je svoboden in mu, je vse odpuščeno.

„Tovarišica Ivanka, sestra, je prosila zate, zato si izpuščen...“ je poudaril partizan in mu pogledal v obraz. Skrit posmeh mu je silil na ustna.

Ivan ni črnil besede. Kot rosna kaplja z drevesa je omahnil na cesto. Mimoidoči so gledali za njim, kot da je zaznamovan; nekateri iz usmiljenja, drugim je škodoželjnost silila iz oči tudi tedaj, ko se je komaj še držal pokonci.

Kmalu ga je prevzela cesta. Utrujenost je legla v ude in mu napolnila pljuča, da je komaj lovil sapo. Modrikaste podplutbe po životu so ga čedalje bolj skelele.

Zavil je na samotno stezo, da se umakne predmestnim zijalom, ki so v gručah postajali po cestah in buljili za njim. Hladen piš je potegnil od Kamniških planin in ga osvežil. Vonj sušiče se otave ga je omamljal. Ves drug se je počutil, Misel se mu je spet oprijela življenja, na katerega zadnje tedne že ni več računal. Sanje nekdanjih načrtov so se spet zbudile in se zdele verjetne; še nikoli ne tako kot zdaj.

In sestra. Ivanka? Tri leta je bila pri partizanih. Nikoli se ni oglasila, če še živi. Oče in mati sta jokala za njo, sam je ni obsojal, ampak molil zanjo. Ali je Bog res uslišal njegovo molitev in prošnje? Bil je prepričan, da.

Rad bi ji že stisnil roko in jo objel. Toda pot se je vlekla, daleč je bil še dom...

Sedel bi v mehko travo pod hribom in se oddahnil. Toda ne utegne. Življenje preveč glasno kliče in vabi z najlepšimi slikami.

Novo življenje se budi v njem. Trpljenje mu je bilo izmilo oči in očistilo srce, da zdaj tem jasneje vidi prihodnost, ki je pred njim. Kar ne more verjeti, da je res še živ in je na poti domov, po katerem je s praznim upanjem hrepenel in jokal. Zdaj je vse tako blizu resnici. Čaka ga sestra, vsa spremenjena in dobra. Ohranila jim je dom, ki je samo njihov. Potem bodo s Koroške prišli tudi starši in sestra Marija. Kako lepo bo spet doma!

Kar zavriskal bi od veselja, a ni imel moči. Le s težavo je prestavljajal noge. Srce pa je bilo od sreče in ga z globokimi utripi gnalo v življenje.

Tam za bregom je ležala njegova vas. Samo še dvajset minut, pa bo doma. Že vidi cerkveni zvonik, ki se dviga visoko nad vasjo in ga pozdravlja,

Še kratek ovinek ga loči od doma. Kar preko vrta nameri korak, da bo prej doma.

Domačija ga je sprejela kot ženina. Vsa je bliščala v soncu. Pred nekaj meseci prebeljeno zidovje je bilo kot oprano. Veliki rdeči nageljni so se v šopih usipali raz okenj; Ivanu se je zdelo, da duha njih vonj in ga sprejema kot pozdrav, ki ga ne bo nikoli pozabil.

Na pragu je opazil sestro. Takoj jo je spoznal, čeprav se je močno spremenila. Z velikimi koraki, nekako divjaško mu je stekla naproti. Tudi Ivan je pohitel, kar so mu dale moči.

Prišla sta si na dvajset korakov. Tedaj je opazil, da se je v njeni desnici nekaj zasvetilo. Bil je samokres. Ni mogel verjeti in si ne razložiti, zakaj se mu bliža z orožjem.

Postala je, kot da okleva. Videl je nabrekle žile na njenem vratu in roka se ji je tresla kot napeta tetiva na loku. V istem hipu pa je že planila naprej in dvignila desnico. Zamolkel pok je odjeknil in se razbil po vasi, kakor da išče pokoja in miru.

„Ivanka!“ je hropeče jecnil brat in omahnil. Kri, ki je tekla iz njegovega čela, je rdečila domačo zemljo, po kateri je tako hrepenel.

Ivanka je pristopila in še štirikrat sprožila prav od blizu. Potem se je umaknila kot zver. Kmalu se je na dvorišču ustavil avtomobil. Ivanka se je odpeljala z oficirjem, ne da bi oči dvignila od tal.

Ivan je z obrazom obrnjenim v nebo ležal na domačem vrtu. Nihče od vaščanov se ga ni upal priti pogledat. Šele pozno ponoči je Bog poslal nevihto, ki je izprala kri z njegovega obraza in zbudila človeka, ki ga je skrivaj pokopal.

Taka je rdeča slepota, ki ne pozna ne brata ne sestre ne očeta ne matere, ampak neprestano krvavo ukazuje:

SMRT VSEM, KI OBSOJAJO KOMUNISTIČNI ZLOČIN!

V duši mislečega človeka vedno vstajajo nova vprašanja, nekatera lažja, druga težja, med temi nekatera zelo pereča. Med temi zadnjimi je gotovo eno najglobljih vprašanje, ki zadeve našo polpreteklo dobo.

KAKO JE SPLOH MOGOČE, DA JE KOMUNISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM ZMAGALA?

Temu vprašanju pa nemudoma sledi drugo:

KAKO JE MOGOČE, DA LE PEŠČICA KOMUNISTOV PO MILI VOLJI STRAHUJE VELIKO VEČINO PROTIKOMUNISTIČNEGA, KATOJIŠKEGA NARODA?

Ta vprašanja kaj radi pustimo drveti mimo, ne da bi jih skušali ustaviti in jim z odgovorom zabraniti povratek. Molčimo in slepo verjamemo tistim, ki tako radi trdijo, da so to ustvarili razni vplivi od zunaj, kakor so zločinska politika rdečega imperija in naivna breznačelnost Zahoda, ki vedno stremi za ciljem: s čim manjšimi žrtvami dobiti čim več.

Čas teče in odgrinja marsikaj, kar je bilo doslej prikrito. Tudi ta velika vprašanja se jasniijo in odgovori postajajo nujnost.

Trditev o drugih vplivih, ki sem jih zgoraj omenil, je šibka in brez podlage; drži le kot posledica tega, kar smo zakrivili sami. Mi le vse preveč čakamo in upamo, da bodo drugi kaj storili za nas, namesto da bi sami zgrabili za ročice in zaorali ledino svoje usode.

Komunisti so spoznali to resnico in tako prišli na oblast. Malo jih je bilo, a vedeli so, kaj hočejo. Niso se bali ne žrtev ne dela, zato so prodrli s svojo idejo, na žalost v službi zločina in krivice, ki sta nam skopala grob.

Vsakdo bi pričakoval, da bomo vsaj iz te naše velike nesreče izluščili svetel nauk in opomin:

Delo in žrtev rodita uspeh, zaspanost pa hodi ob robu prepada.

Ali smo ta veliki nauk spoznali? Nikakor ne! Le nekaj primerov za to trditev:

Srečal sem prijatelja.

„Ali bi vzel mesto v odboru ZSPB?“ sem ga vprašal.

Debelo me je pogledal. „Ne utegnem...“

Govoril sem z drugim.

„Prideš nocoj na sestanek ZSPB?“

„Od sestankov nimam nič!“ se je krepko odrezal in šel dalje.

In spet drugič sem srečal nekoga.

„Boš dal kaj za naše invalide?“

„Najprej moram gledati nase...“ je bil odgovor.

„Pa vsaj na domobransko proslavo pridi, da se dostojneje spomnimo naših pomorjenih,“ sem še dalje silil vanj.

„Mogoče,“ je bil kratek.

In ga ni bilo.

Na žalost vse pre pogosto naletimo na ljudi, ki s takimi nazarinji dajejo sliko naše emigracije. Po tolikem trpljenju in žrtvah taka slepota in breznačelnost! Premnogi dajejo vtis, da nam je lepša bodočnost zagotovljena brez našega sodelovanja. Naša inteligenca je gnila in spi; namesto da bi skušala biti tudi narodu na tujem vodnik in učitelj, misli na lažje službe in lepše življenje. Nas vse brez razlike prevzema neka naveličanost, češ: dovolj smo doprinesli, veliko žrtvovali, zdaj pa stojimo ob strani in glejmo, kako delajo drugi. In drugi tudi v resnici delajo, po rdečih direktivah. Mi pa gledamo... Obljubljamo še, toda ko gre za delo in važne odločitve, nikogar nikjer ni.

In še nekaj se mi zdi precej viden znak poti navzdol: Naših ljudi zlepa ni mogoče pritegniti v organizacije. Boje se dela, še bolj pa nasprotnikov. „Pa bom kje zapisan!“ jih je strah. Reveži, slabiči! Ne vedo, da so zapisani kot gniloba, katero bo komunizem odstranil še preden se bo spustil v boj z nasprotniki. Pestuje jih in računa z njimi samo tako dolgo, dokler so mu potrebni.

To je tista velika nevarnost, katere se ne zavedamo. Naša zaspianost je kri, ki komunizem redi in ga obranja pri življenju. Tresemo se pred njim kot pred nepremagljivim zmagajem. Toda iz dobe revolucije vemo, da so komunisti strahopetci in komunizem zmaga samo tam, kjer ni nikogar, ki bi se mu postavil po robu. Odkrite borbe se boji, ker je po svojem bistvu protinaraven in nečloveški, zato že vnaprej obsojen. Napreduje pa pod masko laži in obljub, skrivajoč svoj pravi obraz za kupom tihih, zaspanih „srednjepotcev“, ki so ljudje-netopirji „zdaj miš zdaj ptič, kakor pač bolje kaže“...

Borba še ni končana. Gre naprej in se bo bila, dokler bo noč sledila dnevju. Komunizem hoče zmagati na celi črti, ne samo na pol poti. V svojih vrstah ima ljudi, ki so 100% sužnji komunistične ideje.

Toda — zmagati mora ideja svetovnega protikomunizma, ki je ideja pravice in dobrote, ideja človeškega dostojanstva in svobode.

Ključ do te zmage pa ima v rokah slednji od nas kot del celote, ki hoče živeti v svobodi in bratstvu. Pot do tega ključa pa je DELO.

Nujno je torej, da si zbijemo iz glave tisto pobožno prepričanje, da bo Bog po žrtvah naših mučencev spreobrnil krvnike in našemu narodu naklonil svobodo. Prav je in smemo imeti zaupanje,

toda velika žrtev naših bratov nam mora predvsem kazati veličino ideje, za katero so bili pomorjeni in nam tako moralno pomagati v borbi za zmago iste.

Kakor zdravnik ne bo nikoli ozdravil bolnika, če bo samo opazoval, kako bolezen napreduje, tako tudi komunizma ne bomo zavrnil, če bomo stali ob strani in gledali trpljenje in krivico, ki jo prinaša. Ni dovolj, da komunistično zlo spoznamo, treba se mu je postaviti v bran. In ker nimamo možnosti boriti se z orožjem, mislimo, da ne moremo storiti ničesar. Pozabljamo, da komunizem ni delo rok, ampak sad duha. In proti duhu se more uspešno boriti le duh, misel, ideja. Na njivo komunistične breznačelnosti moramo sejati seme krščanskih načel; velike zakladnice laži in prevar moramo osvetiti z resnico in na goro sovražstva postaviti križ ljubezni, ki vsem oznanja načelo: stori, kar hočeš, da drugi stori tebi!

To je pot, ki je pred nami, pot žrtev in dela pa tudi pot edine rešitve.

Pogumno in odločno naredimo prvi korak. Če se komunisti niso bali tako strašnega zločina nad našimi brati, tudi nas ne sme biti strah, ko gre za rešitev ideje, za katero so oni umrli. Zaton rdeče zvezde je samo še vprašanje časa, kajti zločini, ki jih je zagrešil komunizem, hočejo zadoščenja. Prav tako pa bomo obsojeni tudi mi, če bomo spali, ko narod doma trpi in joka, mi pa mu ne nudimo niti najmanjše moralne opore.

Zdramimo se že vendar!

11. oktobra 1943 ob 11 dopoldne se je rdeči kočevski sodni zbor povrnil s sedemurnega posvetovanja in sodnik dr.

Kržišnik je s povzdignjenim glasom naznanil:

„Izrekamo sodbo, da so krivi veleizdajstva in obsojeni na smrt naslednji:

1. Sterniša Marijan,	9. Končan Marijan,
2. Vošner Pavle,	10. Tomažič Drago,
3. Sinkar Tone,	11. Kien Vladimir,
4. Malovrh France,	12. Stepec Jože,
5. Milovanović Mladen,	13. Marn France,
6. Marinčič Rudolf,	14. Mihelčič Franc,
7. Lisac Ivan,	15. Capuder Gabrijel,
8. Konečnik Ljubo,	16. Habič Viktor.

Šestnajst žrtev kočevskega teatarskega sodišča in ostalih šeststo

...vsega, kar je bilo potrebno za ...

Kajpa odpraviti se bo ...

To je pot, ki je ...

1. ...	1. ...
2. ...	2. ...
3. ...	3. ...
4. ...	4. ...
5. ...	5. ...
6. ...	6. ...
7. ...	7. ...
8. ...	8. ...
9. ...	9. ...
10. ...	10. ...
11. ...	11. ...
12. ...	12. ...
13. ...	13. ...
14. ...	14. ...
15. ...	15. ...

Spomini na g. svetnika Škulja

T. R., Južna Amerika

Dne 22. julija nas je zapustil naš veliki prijatelj zlatomašnik in svetnik Karel Skulj. Zajokala je njegova fara Dolenja vas, tam na hribčku v ribniški dolini. Orosile so se oči njegovim prijateljem in žaluje za njim naš „Vestnik“ in vsi bivši protikomunistični borci. G. svetnik Škulj je bil vedno tako naš. Najbolj vesel je bil med svojimi fanti. Od tistega dne, ko so rdeči pričeli bratomorno borbo med našim narodom, je bil g. svetnik prevelik Slovenec, da bi dopustil njihovo nadvlado med našim narodom. Stopil je na čelo protikomunistične borbe.

Boril se je proti komunistični zmoti z besedo in peresom Neštokrat je govoril o komunizmu naši prosvetarjem, fantom in dekletom. Zato v njegovi fari skoro ni bilo nikogar, ki bi odšel v hribe. Nasprotno, na njegov poziv se je formirala ena izmed prvih vaških straž v ribniški dolini v Dolenji vasi, ki je bila rdečim velika ovira pri njihovih nočnih ropanjih. Bali so se približati dolenjevaškim stražarjem.

Ko je prišlo do italijanske izdaie, vidimo g. svetnika spet v sredi med fanti v Ribnici. Tja so se zatekli vaški stražarji iz Dolenje vasi, da počakajo nadaljnih odredb, kaj storiti. V družbi podpolkovnika Dežmana, župana Škrabca, nadporočnika Martinca in drugih vodilnih mož, najdemo g. svetnika dne 10. septembra 1943 na seji v občini. Kaj storiti? Rdeči so imeli že skoro obkoliemo Ribnico. Treba je bilo hitre odločitve. Vaški stražarji se umaknejo preko Male gore v Dobropolje, kjer je bila močno posadka vaških stražarjev. V sredi med fanti koraka ponosno sivolasni g. svetnik in bodri fante. Sam nese na hrbtu svojo skromno prtljago. Za vse skrbi. Fantje odgovarjajo z rafali, ko jih rdeči iz doline obstreljujejo. G. svetnik je ponosen na svoje fante. Pridejo izmučeni v Dobropolje. G. svetnik spet med vodilnimi. Delaio načrte. Odločitev je hitra: Proti Turjaku. Tam se bomo utrdili in Ljubljana je tudi blizu. Spet hodi s fanti peš proti Turjaku. Prihajale so slabe novice. G. svetnik je zaskrbljen. Se odloči, da gre čimprej proti Ljubljani, da tam posreduje pri oblasteh za naše fante. Zelo naporna je pot. Preko močvirja na barju se mu noge udaraio. Ves izmučen prispe v Ljubljano, da bi rešil, kar se rešiti da. Upal je, da se fantje na Turjaku ne bodo predali. Pa v Ljubljani je bil položaj nejasen, ki je bil tudi vzrok tragedije Turjaka.

Ta poraz daje še več poguma g. svetniku. Približal se je generalu Leonu Rupniku in pomagal organizirati slovensko domobranstvo. Potem se je pa ves posvetil slovenskim protikomunističnim beguncem. Organiziral je Kmečko pisarno, prosil, interveniral in pomagal. Ves srečen je bil, kadar je mogel koga potolažiti in komu obrisati solze.

V procesijah so hodili ljudje v Kmečko pisarno. G. svétnik je bil ves dan sredi dela in načrtov. Skrbno zasleduje borbo naših fantov, ki so čistili Dolenjsko. Veseli se z njimi. Obraz mu zažari ob ugodnih novicah. Pa do smrti postane žalosten, kadar je padel kateri od njegovih fantov. Vse je pospremil na zadnji poti in vsakemu je v spomin govoril na grobu za slovo.

V maju leta 1945 spet najdemo g. svétnika med umikajočimi se fanti. Kot da bi imel 20 let, prenaša vse napore na poti preko Ljubelja in od tam gre v Italijo. Hoče pomagati našim fantom, pa rdeča zloba je bila prevelika. Prišla je novica o izdaji zaveznikov. Ves sključen kot da bi imel prestreljeno srce, g. svétnik sprejme vest o izdaji. Izdani smo bili. Vsi fantje so bili izročeni v smrt. Obraz se mu je zresnil in pričel je šteti svoje fante. Večino od njih je on krstil, on jih je učil v šoli, poznal je vse njihove svojce in z njimi je pretakal solzé za njimi, ki so bili izdani.

Odhaja iz Evrope v novi svet leta 1948, kjer dela še naprej za slovensko stvar. Piše, organizira, govori: Ne pozabimo naših borcev. Ustanovi „Vestnik“, ki je postal list slovenskih protikomunističnih borcev. V duhu obiskuje grobove padlih domobrancev, onih na pokopališčih, ki so padli v borbi zlasti pa onih, ki počivajo v Kopečevskem Rogu, v Teharjih in drugih jamah. Z njimi se pogovarja, zanje moli in jim postavlja spomenik v svojem srcu. O, vi vsi, ki ste padli za vero in dom, ki ste darovali svoje življenje za velike ideale, prosite za naš narod pri Bogu, da bi skrajšal dneve preizkušnje, da bi zmagala pravica in prišla spet svoboda našemu narodu. To prošnjo vsak dan ponavlja, ko moli križev pot, ko daruje sv. mašo, ko moli svoje duhovniške molitve.

Kako je hrepenel po domovini, da bi jo še enkrat videl. O domovina, kako lepa si. Tam bomo zbrali kosti vseh padlih in postavili njim v čast velik spomenik, kamor bomo romali in se spominjali svojih dragih.

V sredi teh načrtov je omahnil. Večni Plačnik ga je hotel imeti zraven svojih fantov.

Ko se Vas spominjamo g. svétnik v našem glasilu, se klanjamo Vašemu spominu. Za vse naj Vam bo dobri Bog bogat plačnik.

Darujte v invalidski fond!

Major Janko Debeljak

Pokojni major Janko Debelak se je rodil v Ljubljani, dne 31. avgusta 1895, kot sin dr. J. Debelaka, direktorja pošte in telegrafa za Dravsko banovino. Gimnazijo je obiskoval v Zadru, nato pa vstopil v mornariško vojno akademijo na Reki. V začetku prve svetovne vojne je bil med prvimi, ki so položili pilotski izpit na Dunaju.

Kot hidropilot je bil sestreljen v bližini Benetk in ranjen odveden v italijansko ujetništvo, iz katerega je bil izpuščen leto po končani vojni. Vstopil je v jugoslovansko mornarico in služboval vrsto let v Boki Kotorski, kot komandant in instruktor hidroletalske šole. Za svoje vzorno službovanje je bil tudi odlikovan.

in naporna služba sta ga primorali, da je zaprosil za upokojitev, kar mu je po daljšem čakanju tudi uspelo. Umaknil se je na svoje posetvo pri Rogaški Slatini, kasneje pa se preselil v Videm-Krško. V drugi svetovni vojni je bil vpoklican v Divulje kot vodja krdela hidroletal, kjer pa se je službovanje v par dneh končalo.

Radi svojega nacionalizma in udejstvovanja v društvih in javno-političnem življenju v dobi med dvema vojnama, se je zatekel pred Nemci v Ljubljano. Tu je budno zasledoval komunistično propagando, gibanje in priprave za izvedbo revolucije ter spoznal nujnost oboroženega odpora. Odločno je posegel v razvoj in se podal na teren organizirat prve edinice protikomunističnih borcev. Med njimi je ves čas živel in z njim delil vse nevarnosti, težave, pomanjkanja, zasledovanja in zahrbtnosti. Izkušnje pridobljene v mladosti, za hrabrost odlikovan, častnik v borbi z gverilci za časa albanske vstaje izpred prve svetovne vojne, so v nemali meri pripomogle, da ni bil protikomunističen odpor v samem zametku zadušen.

V neprestani, triletni borbi s komunističnimi krvniki na Dolenjskem, pod Gorjanci, v Suhi Krajini, na Notranjskem in po Primorskem je uporabil vso svojo izredno inteligenco, duhaprisotnost, odločnost in preudarnost. Komunisti so mu stregli na vse načine po življenju, najsi bo v nočnih napadih, zasedah, izdajah ali obrekovanjih, ki so na žalost zaslepile celo najbolj odločne protikomuniste, da bi kmalu služili kot komunistični krvniki.

Major Janko se ni ustrašil ničesar in je odločno vztrajal na načrtani poti, svest si, da najhujše pride s koncem vojne. S težkim srcem je opazoval bela padala, ki so prinašala orožje v Trnovski gozd kot včasih njemu — pred leti.

Konec aprila 1945 se je na čelu Slovenskih Narodnih Varnostnih Straž umaknil iz Ajdovščine preko Gorice v Palmanovo, kjer je do-

Vsakodnevne zahteve Tita, da zavezniki vrnejo majorja Janka in razne zahrbtnosti so grenile še bolj njegovo drugo jetništvo v Italiji. Iz Ebolija je bil prepeljan s preostalimi domobranci v Nemčijo, čakajoč leto dni, da se mu odpro vrata za soborci v Argentino. Njegova vroča želja se radi vztrajnega komunističnega truda ni izpolnila, zato se je podal v Brazil. Z njemu lastno vztrajnostjo je začel življenje prvo leto v Rio de Janeiro, nato pa je odšel v pragozdove v notranjost dežele. Kot upravnik ogromnih nasadov kakavovca je začel krčiti kupljeni košček svojega pragozda in si na njem ustvaril nom dom z imenom: Sitio Iliria.

Dne 19. oktobra lanskega leta je napaden po zavratni, neozdravljivi bolezni izdihnil obkrožen od svojcev, prijateljev in tisočev svojih kavnih drevesc.

Soborci! Ohranimo ga v lepem spominu — naj nas vedro gnojnice zlite v Sajetovem „Belogardizmu“ ne moti, temveč strne v klene vrste v poslednji pozdrav majorju Janku z „Domobranci — Zdravo!“

IZ ZVEZNIH ODBOROV

Občni zbor Zveze slovenskih protikomunističnih borcev v U.S.A. je bil 30. avgusta 1958 v dvorani Baragovega doma v ulici St. Clair Avenue v Clevelandu ob 7 zvečer.

1. Poročilo glavnega tajnika,
2. Poročilo blagajnika,
3. Poročilo socialnega referenta,
4. Poročilo tiskovnega referenta,
5. Poročila Krajevnih odborov Zveze,
6. Poročilo predsednika Zveze,
7. Razrešnica odboru,
8. Volitve novega odbora,
9. Predlogi in dopolnila k statutu,
10. Slučajnosti in zaključek.

Na občnem zboru je bilo zastopanih vsega 222 članov.

Pred razpravo je predsednik prosil navzoče, da se spomnimo vseh padlih borcev z enominutnim molkom. Medtem je pa g. Jože Smolič zmolil očenaš. Govor predsednika Zveze, soborca Fr. Gruma, bomo priobčili v prih. številki.

Glavni odbor ZSPB je kljub temu, da je številčno bil nekompleten,

zaradi česar je njegovo poslovanje bilo v marsikaterem primeru otežkočeno, skušal storiti vse, kar je bilo v njegovi moči, da se izvedejo sklepi glavnega občnega zbora. Ena glavnih nalog je bila misel, kako organizacijo razširiti in vanjo pritegniti vse slovenske protikomunistične borce, brez razlike na velike razdalje, brez razlike, na katerih kontinentih sveta žive. V tem smislu je bilo izdelano mnogo načrtov, prošenj in navodil in razposlano obstoječim odborom, referentom, zastopnikom in posameznikom skupno nad 500 dopisov (okrožnic, navodil smernic za delo, prošenj in pisem). Na pobudo organizacije so se letošnje leto vršile spominske akademije v vseh krajih, kjer živi večje število naših ljudi.

V septembru letošnjega leto bo minulo 15 let odkar se je odigrala prva večja tragedija nad našim narodom oz. v protikomunistični borbi, 15. obletnica Turjaške tragedije. Za to 15. obletnico je glavni odbor hotel v spomin padlim borcem spraviti skupaj neke vrste spomenik, spomin v obliki Turjaškega zbornika. Zbran je material iz prve roke, od onih, ki so tiste burne dni preživel in bili navzoči pri sami tragediji. Ves ta material, v kolikor ga je bilo mogoče zbrati, je sedaj urejen in bo v najkrajšem času v tisku.

V preteklem poslovnem letu je glavni odbor imel 31 rednih sej in 7 izrednih. Na teh sejah je odbor razpravljal o tekočih problemih organizacije, izdajal smernice, navodila, nasvete in priporočila že obstoječim odborom. Pri vsem svojem poslovanju se je glavni odbor striktno naslanjal na organizacijski statut in na zaključke lanskega glavnega občnega zbora. Posebno pozornost je odbor posvečal čim tesnejšim odnosom z enoto v Argentini v Buenos Airesu. Veliko je bilo težav radi preozkosrčnih in osebnih gledanj nekaterih posameznikov. Vendar se zdi, da so vse ovire bile premostene in da so tesni odnosi in poslovanje vpostavljeni.

Druga točka, kateri je glavni odbor polagal posebno pažnjo je pa naše uradno glasilo „Vestnik“. Skušal je skrbeti za material, skušal storiti vse, da se tako oblika kakor vsebina izboljša in da list res postane tak, ki bo ne samo zastopal vse borce, ampak ki naj bi bil borcem v ponos, vsem ostalim pa dobrodošli prijatelj.

Zavedajoč se dejstva, da smo sami premajhni, da bi pred velikim svetom kaj pomenili, in da je radi tega nujno, da imamo stike s sličnimi organizacijami drugih narodov kot je naša. Zaradi tega se je začelo delovati na tem, da se taki stiki vpostavijo, v kolikor s seveda koristni naši skupni stvari in splošni borbi proti komunizmu.

Invalidni fond Zveze je zbral skupaj 614.06 dolarjev. Razdelil je 12 invalidom 528.38 dolarjev podpor. Poleg tega je zbral 1015 funtov za operacijo bivšega domobranskega častnika v Švici.

Volitve novega odbora: Predlagani sta bili dve listi. Izvoljena je bila prva lista.

Predsednik: Grum Franc,
Odborniki: Jakob Žakelj,
Ivan Korošec,
Jože Lekan,
Branko Pogačnik,
Ivo Kermavner,
Franc Tominec in
Zdravko Novak.

Nadzorni odbor:

Dr. Rak Maks,
Jože Melaher in
Anton Oblak.

Razsodišče: naj skliče glavni
odbor samo v primeru
potrebe.

Ob 12.15 zaključil predsednik občni zbor s pozdravi odsotnemu starešinstvu in članom ter vsem borcec.

POPRAVKI

Vestnik št. 8, VIII. str. 91, bi moral biti datum napada na Belo cerkev 10. avgusta, ne pa 7. — Karol Pizdire ni šel na razgovore s partizani, pač pa je pobegnil, čim je zvedel za smrt Kajtimara. — Butala Feliks je bil v Vetrinju poročnik, ne pa višji narednik, kar stoji v Matici mrtvih. — Kolenc Jože iz Sela-Mirna, ni bil ubit kot ranjenec na Jesenicah, pač pa kot skrivač doma od Ozne. — Njegov mlajši brat je bil ubit na Jesenicah kot ranjenec. — Bratje Smole iz Ravnika odnosno Bojanke-št. Rupert, je bil ubit samo Feliks, dočim Vestnik piše tudi za Franceta in Alfonza. Alfonz živi na Koroškem, dočim je France umrl pred 2 leti.

Vestnik št. 8, VIII., stran 91, pod 14. avgusta, bi se pravilno glasilo: Meščani in Stamekovičev bataljon sta presenetila kompletno Dakijevo divizijo pri poskusu miniranja predora pod koto 372 in postojanko Šmarje. Zaplenjena sta bila 2 protitankovska topiča, Dakijev konj (šimelj), 4 teški, 2 lahka minometalca, 6 strojnic, mnogo opreme in zajet kompeten bataljon partizanov (ko-

mandant bataljona, dva poveljnika čet in 70 partizanov) ter Dakijeva ljubica. Mrtvih so imeli pa tudi čez 70. Po neprevidnosti je padel od naših domobranec Blažič Anton iz 32. čete, doma iz Rateža.

ZAHVALA IN PROŠNJA

Podpisani slovenski begunki Marija Gregorčič vdova Mavec, sedaj stanujoča: presso Ing. De Rosa, Via Salento 35, Roma, in Milka Pikolnik, presso Guerci, Largo Fontanella Borghese 84, int. 6, Roma, se potom Vestnika, katerega redno bereva, zahvaljujeva poverjeništvu Zveze slovenskih protikomunističnih borcev v Italiji, katero je naju poiskalo v begunskem taborišču, pomagalo ter preskrbelo službo.

Ker smo ugotovile, da je Z.S.P.B. edina organizacija, ki se resno zanima in pomaga resničnim protikomunističnim žrtvam, se danes obračamo nanjo, da nam člani te organizacije v Kanadi napravijo vpoklic v to deželo, kajti za Združene države imava zelo malo upanja.

Že vnaprej se toplo zahvaljujeva in pošiljava vsem bivšim borcec-domobrancem lepe pozdrave!

**Marija Gregorčič vdova Mavec
in Milka Pikolnik**

Poverjenišтво Zveze slovenskih protikomunističnih borcev toplo priporoča gospo Marijo Gregorčič, rojeno 23. aprila 1922 v Novem mestu, vdovo po bivšem domob. poročniku Mavcu, katera je presedela 4 leta po

komunističnih zaporih, in Milko Pikolnik, rojeno 29. novembra 1923 na Plosovem pri Velikih Laščah, katere brat se je nahajal v VI. velikolaškem udarnem bataljonu, ter je postal žrtev vetrinjske tragedije.

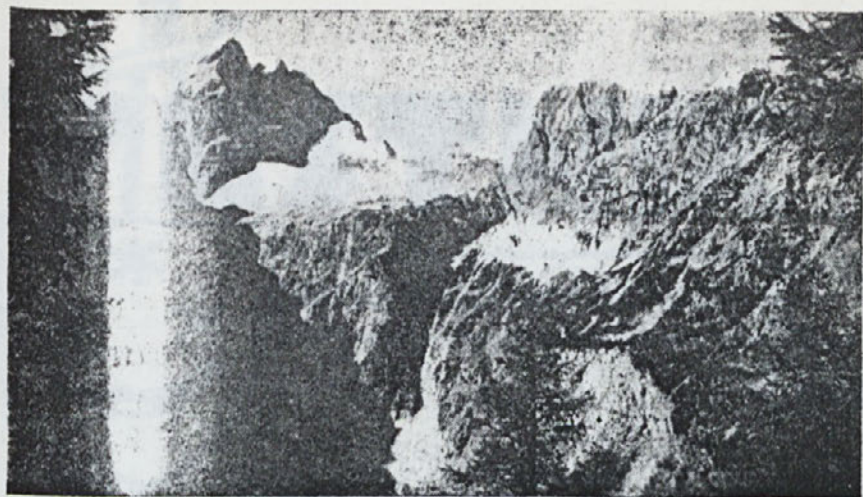
Za poverjenišтво ZSPB:
Vinko A. Levstik

„ČE BI SOVRAŽNIK, NAŠ BRAT, TUDI SEDAJ PRE-
LOMIL SLOVESNO DANO BESEDO O AMNESTIJI IN
BI SE KOMU MED NAMI SKRIVIL LAS, TEDAJ PRI-
SEGAMO PRI VSEMOGOČNEM BOGU, DA SE BOMO
TISTI, KI BOMO OSTALI ŽIVI, KOT EDEN DVIGNILI
IN NADALJEVALI BORBO PROTI VEROLOMNEMU
SOVRAŽNIKU IN NE BOMO NIKDAR VEČ VERJELI
NJEGOVI OBLJUBAM.“

Prisega turjaških borcev pred predajo

**Pozdravite naše prijatelje in jim povejte, da odhajamo v smrt
nedolžni. Recite jim, naj bodo edini in složni, ker le v tem je
naša zmaga!**

Kurat Malovrh sojetnikom pred odhodom iz kočevskih ječ na morišče

IN KOT SKALA NA BRANIKU STOJ,
ČE ZA DOM GRE TVOJ

List „Vestnik“ izhaja mesečno. Izdaja in urejuje ga konzorcij slovenskih protikomunističnih borcev. — Letna naročnina znaša za: Argentino 45 pesov (posamez številka 4 pese), USA in Kanado 2.5 dolarja. Za ostale dežele tej valuti primerno. — Za uredništvo: I. Korošec; za upravo: D. Haveljka.

Tiska Talleres Gráficos Salguero, Salguero 1506, Buenos Aires, Argentina

